

Klimatski alarmisti trebaju novu PR strategiju

Prošli tjedan, moja supruga i ja proveli smo nekoliko dana planinareći u talijanskim Alpama s grupom dugogodišnjih prijatelja. Krenuli smo u Alagni Valsesiji i popeli se do Rifugio Pastore, najbližeg planinarskog doma. S terase smo uživali u prekrasnom pogledu na masiv Monte Rosa. Visoko na vrhovima još je uvijek bilo puno snijega i jasno smo mogli razaznati barem četiri mala ledenjaka.

Pokušao sam na nekoliko dana ostaviti cijelu sagu o RCP8.5 iza sebe - i uspio sam. Nijedna fotografija smanjivanja ledenjaka nije bila javno izložena. Čak je bio postavljen i poster koji je objašnjavao dugoročne fluktuacije (napredovanje i povlačenje) u tom području. Izgledalo je kao da alarmisti još nisu dobili bitku u Valsesiji.

Po povratku kući, brzo sam se podsjetio da klimatski alarmizam nije ni blizu kraja. Nova švicarska [studija](#) izvještava o „dramatičnom“ padu švicarskih ledenjaka između 2010. i 2024. Nisam se mogao ne zapitati kako bi švicarski glaciolog [Christian Schlüchter](#) reagirao na tu vijest. U svojoj izvrsnoj studiji područja Süstena (gdje se ledenjak trenutno brzo smanjuje), Schlüchter je pokazao ([ovdje](#) na njemačkom, pogledajte rekonstrukciju na stranici 8) **da prije 2000 godina - otprilike u vrijeme kada je Hanibal prešao Alpe sa svojim slonovima - u toj dolini uopće nije bilo ledenjaka, a granica šume bila je mnogo viša nego što je danas.** Slična prirodna [varijabilnost](#) dokumentirana je za Veliki Aletsch ledenjak, daleko najduži u europskim Alpama.

Pogrebi

Očekujem da ćemo u nadolazećim godinama čuti još mnogo alarmantnih priča o ledenjacima. S efektivnom smrću RCP8.5 i slomom ekstremno sumornih projekcija izgrađenih na tom neobičnom scenariju, klimatski alarmisti hitno se moraju preoblikovati.

Trenutno imaju dvije glavne strategije. Prva je izjaviti da nećemo ostvariti pariški cilj od 1,5°C. Druga je dramatično preuveličati relativno skromne promjene koje se danas događaju u klimatskom sustavu. Ledenjaci su savršeno sredstvo za ovaj pristup: vrlo su fotogenični, emocionalno nabijeni i savršeno se uklapaju u inscenirane '[sprovode](#)' kada se povuku. Progressivni mediji uvijek žele pojačati takve spektakle - i to su učinili mnogo puta prije.

Za klimatske realiste to znači da bismo trebali dio svoje pozornosti usmjeriti natrag na dugu povijest prirodne klimatske varijabilnosti. Drugim riječima, možda je vrijeme da Steve McIntyre izađe iz klimatske mirovine.

Ako u Clintel zajednici postoje stručnjaci za ledenjake, molim vas da me kontaktirate. Clintel bi rado radio na pristupačnom izvješću o varijabilnosti ledenjaka.

Konferencija EIKE u Halleu

Naši njemački kolege iz EIKE-a organiziraju vrlo zanimljivu dvodnevnu konferenciju krajem lipnja u Halleu. Među govornicima će biti dobitnik Nobelove nagrade John Clauser, Nicola Scafetta (koji je nedavno objavio svoje [magnum opus](#)), Willie Soon i mnogi drugi. Cijeli program i rezervaciju ulaznice možete pronaći na [njihovoj web stranici](#). Planiram i sam doći.

Clintel događaj

Za naše nizozemske čitatelje koji ne prate naš nizozemski bilten (pretplatite se [ovdje](#)), Clintel održava događaj 15. lipnja u Antropiji, Driebergen. Govorit ću o smrti RCP8.5, a Maarten van AnDEL - autor nekoliko knjiga o klimatskoj politici - raspravljat će o „Iluziji energetske tranzicije“. Više informacija možete pronaći na našoj [nizozemskoj web stranici](#).

Nadam se da ću neke od vas vidjeti u Driebergenu ili u Halleu.

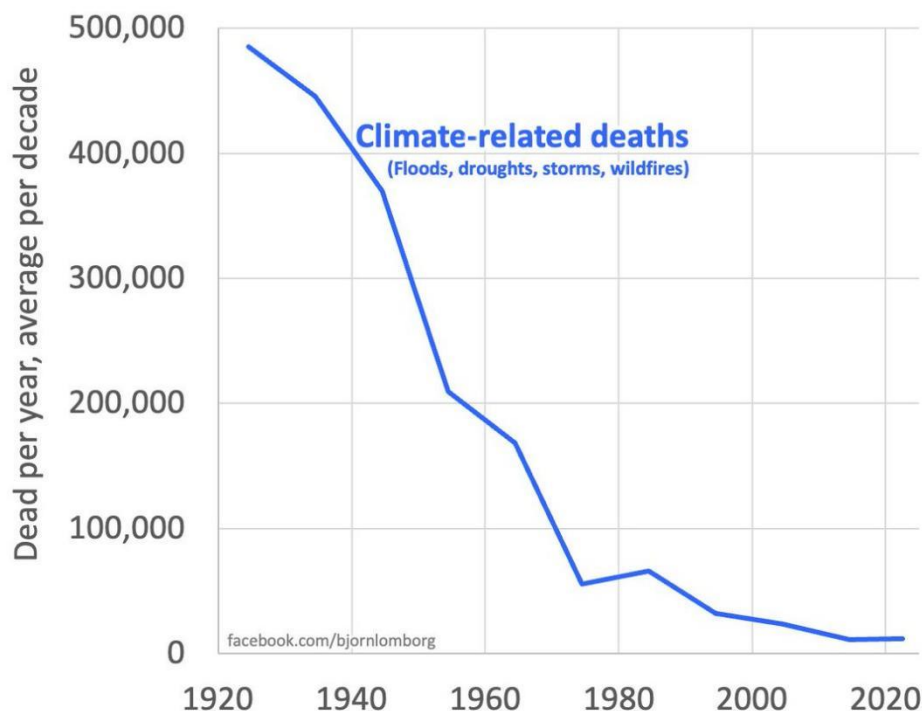
Marcel Crok, direktor Clintela
marcel.crok@clintel.org

Besramna klimatska propaganda WHO-a i The Lancet-a

Ovog tjedna, WHO nas je ponovno pokušao besmisleno prestrašiti panikom o klimatskim promjenama. Navodno predstavljaju katastrofalnu prijetnju javnom zdravlju. Ove se tvrdnje lako opovrgavaju i postavljaju pitanje što je pravi program WHO-a, kaže Marcel Crok.

Climate-related Deaths: 1920-2025

Deaths have declined 97.5% because richer, smarter, and more resilient societies reduce disaster deaths. This swamps any potential climate signal

OFDA/CRED International Disaster Database Jan 1, 2026, <https://public.emdat.be>, deaths averaged over decades 1920-29, 1930-1939, ..., 2010-2019 placed at decadal midpoints (1924.5, 1934.5 etc), with average data for 2020-25 placed at 2022.5. Update of Fig. 17 from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0040162520304157>.

„Učinak klimatskih promjena je golem ... toliko golem da se stvarno ne može od njih pobjeći.“ **Prema** Ernstu Kuipersu, bivšem nizozemskom ministru zdravstva, socijalne skrbi i sporta, koji je ovog tjedna govorio u svojstvu člana posebne komisije koju je uspostavila

Svjetska zdravstvena organizacija (WHO). U akcijskom planu ta komisija **navodi da se klimatske promjene u Europi moraju tretirati kao međunarodna hitna situacija u javnom zdravstvu.**

Ovo nije prvi put da je WHO podigao uzbunu zbog klimatskih promjena. U prosincu 2024. dr. Tedros, generalni direktor WHO-a, [izjavio](#) na raspravi pred Međunarodnim sudom pravde da su klimatske promjene, u suštini, zdravstvena kriza. Od 2023. WHO ima web-stranicu o klimatskim promjenama koja počinje: **„Klimatske promjene izravno pridonose humanitarnim krizama uzrokovanim toplinskim valovima, požarima, poplavama, tropskim olujama i uraganima, a one povećavaju opseg, učestalost i intenzitet.”** Usredotočenost WHO-a na klimatske promjene porasla je od pandemije COVID-19. Zdravlje se koristi kako bi se naglasila hitnost klimatskih promjena.

Smrti zbog ekstremnih vremenskih uvjeta

Katastrofalna zdravstvena kriza, hitne situacije—sve ti izrazi upućuju na to da se čovječanstvo—u ovom slučaju kao posljedica klimatskih promjena—nalazi usred goleme krize koja rezultira milijunima smrtnih slučajeva. Međutim, WHO ne prikazuje graf koji prikazuje smrtne slučajeve uzrokovane ekstremnim vremenom. Ti su smrtni slučajevi pali za više od 97 posto od 1920. Već sam pokazao [taj graf](#) koji je ocrtavao danski ekonomist za okoliš Bjørn Lomborg u [prethodnom članku za Indepen](#) i vjerojatno ću to učiniti ponovno. Jednostavno je to najvažniji graf za sagledavanje rasprave o klimi u pravoj perspektivi. **Oko 1920. godine prosječno je gotovo pola milijuna ljudi svake godine umiralo od uragana, poplava i, osobito, od suša koje su dovodile do neuspjeha usjeva i gladi.**

Danas su smrti od ekstremnog vremena iznimno rijetke. To je uglavnom zbog prosperiteta, bolje infrastrukture, ranih upozorenja, navodnjavanja, klimatizacije i upravljanja katastrofama—drugim riječima: adaptacija djeluje.

Uzmite također u obzir da je tijekom tog razdoblja svjetsko stanovništvo poraslo s dva na osam milijardi ljudi. U pogledu rizika, vjerojatnost umiranja od ekstremnog vremena time je još drastičnije pala—za 99,4 posto. Svaka smrt uzrokovana prirodnim katastrofama je tragična, ali držimo stvar u perspektivi. Danas je šansa da se pogine u prometnoj nesreći oko sto puta veća.

Smrti povezane s vrućinom

WHO uopće ne dijeli tu perspektivu. Naprotiv, WHO djeluje kao da je čovječanstvo više nego ikad ranjivo na ekstremne vremenske uvjete, pri čemu se primarno usredotočuje na smrtne slučajeve povezane s toplinom. Prema dokumentu WHO-a, sve veći broj ljudi u Europi umire od ekstremne vrućine. WHO se poziva na temeljni znanstveni rad koji je [objavljen](#) u travnju u medicinskom časopisu *The Lancet*. Na prvi pogled riječ je o impresivnom radu, koji su napisali brojni znanstvenici, uključujući i mnoge profesore. Međutim, isti Bjørn Lomborg s grafa iznad razotkrio je novi studijski rad [na društvenim mrežama](#), čak ga nazvavši “udžbeničkom obmanom o klimi” i “drskim nepoštenjem”.

Prema njemu, porast broja smrtnih slučajeva povezanih s toplinom koje su opazili istraživači časopisa The Lancet gotovo je u cijelosti netočan.

Starenje europskog stanovništva

Starije su osobe osjetljivije na vrućinu, pa više starijih ljudi znači i više smrtnih slučajeva povezanih s vrućinom, čak i ako temperature ostanu iste.

Prema Lomborgu, *The Lancet* već godinama primjenjuje tu strategiju. Godine 2021. [Lomborg je poslao pismo](#) o tome *The Lancet-u*, ali čini se da je naišlo na gluhe uši. Činjenica da se radi o namjernoj obmani dodatno je potvrđena izostavljanjem drugih ključnih informacija o

ekstremnim temperaturama: **daleko više ljudi diljem svijeta—uključujući i Europu—umire od ekstremne hladnoće, nego od ekstremne vrućine.** Rad iz 2021. u kojem, ne bilo gdje, nego *The Lancet* donosi ovo važno zapažanje. Prema tom radu, otprilike 5 milijuna ljudi diljem svijeta umire svake godine zbog suboptimalnih temperatura (ne manje od više od 9 posto svih smrtnih slučajeva) .

Međutim, oko 4,6 milijuna od toga povezano je s hladnoćom, a ne s vrućinom! Odnos smrtnih slučajeva uzrokovanih hladnoćom i onih uzrokovanih vrućinom diljem svijeta iznosi gotovo 10 prema 1. Usput, postoje značajne regionalne razlike. U Europi i Latinskoj Americi taj je omjer 4:1. U Africi, iznenađujuće, taj omjer iznosi čak 46:1. **Dakle, u Africi je hladnoća mnogo puta opasnija od vrućine.** Imajte na umu da su to statističke vježbe. Naravno, nije točno da smrtnice onih koji su umrli navode “smrt povezanu s vrućinom” ili “smrt povezanu s hladnoćom”. To su epidemiološke procjene o tome kako su vrućina i hladnoća mogle pridonijeti smrtnim slučajevima ponajprije već ionako ugroženih starijih osoba.

Lomborg redovito ističe da će zagrijavanje svijeta biti korisno. Bit će više smrti povezanih s vrućinom, ali to je nadoknađeno mnogo većim padom broja smrti povezanih s hladnoćom:

Smrti povezane s hladnoćom

Dokument WHO-a ni na koji način ne spomine smrti povezane s hladnoćom. Temeljni Lancetov rad to, međutim, pokušava iznijeti u smislu izmišljene argumentacije da će smrti povezane s vrućinom s vremenom premašiti one povezane s hladnoćom. To je vrlo malo vjerojatno kad pogledate graf iznad. Također uzmite u obzir da kako raste blagostanje, postaje relativno lako zaštititi se i od hladnoće i od vrućine. Podaci iz Afrike jasno pokazuju da se radi prvenstveno o siromaštvu i da je, za siromašne, hladnoća stoga mnogo puta opasnija i smrtonosnija od vrućine.

Ne viđa se često da Lomborg nagađa zašto se WHO upušta u tako bezobraznu propagandu o klimi. Drugi istraživači to rade. Prije dvije godine švedski istraživač [Jacob Nordangård](#) govorio je na Clintelu. Kao akademik provodi opsežno istraživanje o ulozi UN-a i Svjetskog gospodarskog foruma, te je napisao opsežnu disertaciju o ulozi Rockefellera u, među ostalim, međunarodnoj klimatskoj agendi.

U članku [“Tko je napravio WHO? Jedan svijet, jedna zdravstvena skrb, jedan vođa”](#) opisuje kako WHO (putem programa One Health) povezuje zdravlje, klimu, životinje i ekosustave. Time se stvara sveobuhvatan okvir **u kojem se klimatske promjene izjednačavaju sa zdravstvenom krizom, a čija je namjera dovesti do veće moći međunarodnih organizacija poput WHO-a i UN-a općenito.**

Ovaj je članak izvorno objavljen na nizozemskom na [Indepen.eu](#) 22. svibnja 2026.

Ne postoji klimatska kriza, kaže potpisnik Clintelove Svjetske klimatske deklaracije Thomas Kurz: Zašto ne postoji klimatska kriza

Thomas Kurz je autor nadolazeće knjige s upravo tom temom. Nedavno je o njoj govorio u podcastu Toma Nelsona. U nedavnoj epizodi podcasta Toma Nelsona, Thomas Kurz—analitičar s pozadinom u masenoj spektrometriji—raspravlja o svojem istraživanju klimatske znanosti, te najavljuje svoju nadolazeću knjigu *Why There Is No Climate Crisis* koja se planira objaviti online ovog mjeseca, a zatim i u tiskanom izdanju u lipnju.

(<https://www.amazon.com/Why-There-Climate-Crisis-Surprising/dp/1968127291>)

Clintelova zaklada Datum: 9. svibnja 2026.

Thomas Kurz

U nastavku možete pogledati cijeli razgovor:

Kurz objašnjava da je njegovo istraživanje započelo iz osobne znatiželje nakon razgovora s zabrinutim prijateljima. Ono što je počelo kao otvorena potraga s vremenom je preraslo u čvrstu uvjerenost da su prevladavajuće priče o klimatskoj krizi pretjerane: **“Što sam više u to kopao, to sam više bio zapanjen činjenicom da ne postoji klimatska kriza.”**

Klima-ciklusi

Kurz svoju knjigu pozicionira kao sintezu literature podvrgnute recenziji, koja po njegovu mišljenju osporava mainstream interpretacije koje promiču institucije poput IPCC-a. Iako njegova knjiga obuhvaća širok raspon tema—uključujući stakleničke plinove, povratne mehanizme i temperature oceana—ovaj podcast usredotočuje se posebno na cikluse klime, za koje on tvrdi da su središnji za razumijevanje dugoročne varijabilnosti klime.

Ključni dio Kurzova objašnjenja uključuje paleoklimatologiju, posebice uporabu izotopa kao temperaturnih pokazatelja. On opisuje kako varijacije u izotopima kisika (kisik-16 i kisik-18) u prirodnim zapisima poput ledenih jezgri, godova drveća i morskih sedimenta omogućuju znanstvenicima rekonstrukciju prošlih temperatura. Odnos tih izotopa odražava procese isparavanja i oborina, koji ovise o temperaturi. Prema Kurzu, “ako pogledate omjer kisika 16 prema 18, to je pokazatelj temperature vode”, čime je moguće zaključiti klimatske uvjete tijekom dugih vremenskih razdoblja.

Osim kopnenih pokazatelja, Kurz uvodi kozmičke utjecaje na klimu, posebice ulogu galaktičkih kozmičkih zraka. Te zrake, koje nastaju u supernovama, variraju ovisno o položaju Sunčeva sustava unutar Mliječne staze. **Kurz tvrdi da se svakih 140 milijuna godina Zemlja probija kroz spiralne krakove galaksije, čime se povećava tok kozmičkih**

zraka. Ističe istraživanja koja sugeriraju da se to podudara s kolebanjima temperature, tvrdeći da kozmičke zrake utječu na stvaranje oblaka tako što proizvode ione koji djeluju kao jezgre kondenzacije. Povećana naoblaka, zauzvrat, odražava sunčevo zračenje i hladi planet. Taj mehanizam, prema njemu, nudi alternativno objašnjenje velikih ciklusa klime.

Milanković

Kurz također govori o ciklusima kraćeg trajanja, uključujući Milankovićeve cikluse, koji uključuju varijacije u Zemljinoj orbiti, aksijalnom nagibu i precesiji. **Ti ciklusi, koji se odvijaju kroz desetke do stotine tisuća godina, u znanosti o klimi široko su prihvaćeni kao pokretači ledenih doba.** Kurz naglašava da ti prirodni ciklusi objašnjavaju povijesne oscilacije temperature i tvrdi da ugljikov dioksid ima sporednu ulogu. Za to koristi analogiju:

“ako [Coca-Colu] iznesete na toplo sunce, izgubit ćete karbonizaciju ... to je Henryjev zakon.” **Drugim riječima, on tvrdi da promjene temperature pokreću razine CO₂, a ne obratno.**

Kako bi potkrijepio tu tvrdnju, Kurz navodi studije koje pokazuju da porasti temperature prethode porastu atmosferskog CO₂ za nekoliko stotina godina. On tvrdi da taj zaostatak upućuje na uzročnost koja teče od temperature prema CO₂, a ne obratno. Nadalje smatra da je učinak CO₂ na radiativno prisiljavanje relativno malen u usporedbi s prirodnim varijacijama temperature zabilježenima u zapisima paleoklime.

Varijabilnost Sunca

Još jedna glavna tema rasprave je solarna varijabilnost. Kurz opisuje nekoliko vrsta sunčevih ciklusa, uključujući 11-godišnji Schwabeov ciklus i dulje cikluse na tisućljetnim (milenijskim) skalama utvrđene iz analize izotopa (poput ugljika-14 i berilija-10). **On tvrdi da se ti ciklusi vrlo blisko podudaraju s poznatim povijesnim razdobljima klime kao što su Rimski topli period, Srednjovjekovni topli period i Malo ledeno doba.** Predlaže da kolebanja solarne aktivnosti značajno utječu na Zemljinu klimu, iako priznaje da mjerenja satelita na kratkim vremenskim skalama pokazuju samo skromne promjene temperature.

Kurz se potom okreće povijesnim i geološkim dokazima koji podupiru varijabilnost klime. Izlaže podatke iz ledenjaka, gornjih granica rasta drveća, razina mora i slojeva sedimenta, tvrdeći da se ti neovisni zapisi dosljedno odražavaju iste cikličke obrasce. Na primjer, napredovanja i povlačenja ledenjaka odgovaraju poznatim hladnim i toplim razdobljima, dok se nadmorske visine na kojima se nalazi granica drveća mijenjaju s promjenama temperature. On taj sklad dokaza vidi kao potvrdu: “kad vidite tu vrstu dosljednosti u svim tim različitim vrstama zapisa, to za mene provjerava i potvrđuje sve njih.”

Podcast također istražuje povijesne prikaze utjecaja klime na ljudska društva. Kurz tvrdi da topla razdoblja obično pogoduju, što dovodi do duljih vegetacijskih sezona, veće poljoprivredne proizvodnosti i društvenog blagostanja.

Nasuprot tome, hladna razdoblja povezana su s neuspjesima usjeva, glađu, bolešću i društvenim nemirima. Povezuje velike povijesne događaje—poput propasti civilizacija iz brončanog doba, pada Rimskog Carstva i kriza iz Malog ledenog doba—s pogoršanjem klime.

Malo ledeno doba

Primjerice, tijekom Srednjovjekovnog toplog razdoblja Kurz opisuje vrijeme poljoprivrednog obilja, rasta stanovništva i kulturnog procvata. Nasuprot tome, Malo ledeno doba prikazuje se kao razdoblje teškoća obilježeno oštrim zimama, nestašicama hrane i raširenom nestabilnošću. Navodi primjere poput zaleđenih rijeka, propalih žetvi te povijesnih zapisa o gladi i kugi kako bi ilustrirao te uvjete.

Kurz također ističe dokaze iz poljoprivrede i ekologije, uključujući uzgoj usjeva u regijama u kojima se danas ne mogu uzgojiti te promjene u obrascima migracije životinja. **On tvrdi da to dodatno pokazuje da su prošle klime često bile toplije nego današnja. Naglašava da takvi nalazi osporavaju ideju da je današnje zagrijavanje bez presedana.**

Zaključujući svoju argumentaciju, Kurz drži da je klimatska promjena prvenstveno vođena prirodnim ciklusima, a ne ljudskom djelatnošću. Predlaže da se današnje zagrijavanje uklapa u dugu povijest cikličkih varijacija i nije pokazatelj krize. Kako kaže, “priča je toliko dosljedna kad se zagleda u znanost”, čime učvršćuje svoje stajalište da se više linija dokaza svodi na isti zaključak.

U cjelini, podcast predstavlja Kurzovo stajalište da je klimatska varijabilnost pretežno rezultat prirodnih procesa koji djeluju kroz različite vremenske skale—od kozmičkih do solarnjih do orbitalnih—te da ti procesi nude sveobuhvatnije objašnjenje opaženih klimatskih promjena od samih antropogenih čimbenika. Njegova nadolazeća knjiga želi proširiti te ideje i učiniti ih dostupnima širem krugu publike.

Preveo i pripremio **Gerber Zorislav**